

Hevosen ruuansulatus

Hevosen ruuansulatus

Hevosen ruuansulatus on monimutkainen “tuotantolaitos”, joka on suunniteltu käsittelemään rehua usein ja pieninä määrinä. Se muuntaa rehut ravintoaineiksi, jotka sitten imeytyvät kehon käyttöön. Näin voidaan myös kuvata lehmän, sian, koiran, kissan tai ihmisen ruuansulatusta. Hevosen ruuansulatus on kuitenkin ainutlaatuinen ja ehkä herkempi häiriöille kuin useiden muiden eläinten. Tämä ei johdu suunnitteluvirheestä vaan siitä, että ihminen on muuttanut sitä mitä luonto oli tarkoittanut hevoselle.

Hevosen ruuansulatus koostuu monimutkaisesta ryhmästä elimiä, jotka on suunniteltu vapaasti laiduntavalle eläimelle. Koska ihminen rajoittaa hevosen liikkumavapautta ja rehuaineiden valikoi-
maa, nämä elimet ovat alttiita häiriöille.

Hevosenomistaja, joka ymmärtää miten ruuansulatus toimii, voi paremmin suunnitella hevosen ruokintaa vastaamaan hevosen tarpeita ja välttää häiriöitä sen ruuansulatuksessa. Hevosen ruuansulatuksen itseopiskelussa viitataan kahteen kotimaiseen teokseen: Anneli Lillkvist, (2007) *Ruokinnalla tuloksiin 4* ja Markku Saastamoinen (toim.), (2007) *Hevosen ruokinta ja hoito*.

Hevonen kehittyi laiduntamaan suurimman osan ajastaan. Vapaudessa hevonen syö keskimäärin 16 tuntia vuorokaudessa. Hevosen ruuansulatuselimistön rakenteen ja sen eri elinten tehtävien tuntemus auttaa ymmärtämään sitä, miten se toimii parhaiten myös silloin, kun hevonen ei enää elä vapaudessa.

Vapaudessa hevoset laidunsivat kuitupitoista laidunta. Niiden aineenvaihdunta oli riippuvainen suoliston kuituja hajottavista mikro-organismeista. Nykypäivän suoritushevonen joutuu kestämään kovaa valmennusta, jonka johdosta sen ruokintaa on ollut pakko muuttaa energiatiiimpään muotoon vastaamaan hevosen suurempaa energiantarvetta. Nämä ruokinnan muutokset ovat samalla muuttaneet suoliston mikro-organismien ekosysteemiä ja siten vaikuttaneet hevosen terveydentilaan.

Muutokset hevosen suoliston mikro-organismeissa kertovat siitä, että niiden ekosysteemissä on tapahtunut ruokinnasta johtuva muutos. Ihmisen tieto hevosen suoliston mikro-organismeista on kuitenkin vielä puutteellinen. Tarvitaan lisää tutkimuksia siitä, miten eri ruokintamallit vaikuttavat mikro-organismien tasapainoon, jotta voitaisiin paremmilla ruokintavalmilla edistää hevosen terveyttä ja hyvinvointia.